

אנטישמיות ישנה לחדשה – רקע, אידאולוגיה ומניעים ד"ר אלי וינוקור

האנטישמיות החדשה היא תופעה ייחודית ומרתקת, שלא ניתן להבינה באמצעות כלי הניתוח ומסגרות הדין הישנים בלבד. ערש הולדתה בליבה של המחשבה הפוסטמודרניסטית והפרוגרמה הפוליטית של הכוחות הפרוגרסיביים במערב, ויחד עם זאת היא נטועה עמוק ביחס קדמוני עוין כלפי היהודים. הקורס יבקש להתמקד במקורותיה של תופעת האנטישמיות החדשה ולבחון שאלות כדוגמת: מה בין אנטישמיות חדשה לישנה, מה בין הטרופוביה, קסנופוביה, גזענות ואנטישמיות, מה בין אסלאם רדיקלי, שמאל רדיקלי ואנטישמיות, מתי ביקורת על ישראל היא לגיטימית ומתי היא הופכת לאנטישמיות ומנגד, מה בין ביקורת לגיטימית לניסיונות השתקה באמצעות שימוש ברטוריקה האנטישמית.

נושאי הקורס:

1. בין אנטישמיות ישנה לאנטישמיות חדשה – על קורותיו של מושג הטרופוביה, קסנופוביה, גזענות ואנטישמיות – אבחנות מושגיות
2. המפנה הפוסטמודרני ואנטישמיות – המפנה הלשוני, פוסט-סטרוקטורליזם, פוסט-קולוניאליזם, דקונסטרוקציה: מות ה"אמת". חיסולו של נראטיב-העל, ועלייתם של נראטיבים מושתקים ומודרים. השאיפה המוסרית לתיקון "נקודות העיוורון" של המודרנה וחטאיה.
3. שמאל רדיקלי ואנטישמיות – סדר היום של השמאל הפרוגרסיבי בהקשר של אנטישמיות חדשה.
4. אסלאם, אסלאם רדיקלי ואנטישמיות - חזרתם של מוטיבים אנטישמים עתיקים למרכז השיח של האסלאם הרדיקלי העכשווי מזה, והדרך שבה הפך האסלאם הפוליטי הרדיקלי לאלטרנטיבה המועדפת על השמאל הרדיקלי המערבי, מזה.
5. העולם השלישי ואנטישמיות - על האופן שבו עמדות פרוגרסיביות חדשות המתנסחות בעולם השלישי ממקמות את ייחודיותו של "היהודי"/"ייחודיותה של מדינת היהודים, כייצוג של יהירות המערב, בתור רוע אולטימטיבי וכמוקד להתנגדות.
6. המפנה הניאו ליברלי ואנטישמיות - מה בין שינוי רדיקלי של צורת משטר כלכלית-פוליטית ובין התרחבותה של תודעה אנטישמית?
7. מה בין ביקורת על ישראל, פוסט-ציונות, דה-לגיטימציה לישראל, דה-הומניזציה ואנטישמיות?
8. החברה הישראלית והאנטישמיות החדשה - התנוולות, התבהמות והתקרנפות אל מול האתגר הקיומי שבפתח.
9. חשיבותה של ביקורת, הכרחיותה של ביקורת ומתי ביקורת היא לגיטימית?
10. לחשוב מחוץ לקופסה - הרהורים בדבר האפקטיביות של התגובה הישראלית לאנטישמיות החדשה

רשימת מקורות ראשונית:

אנגל, ד. (2017). גלגולי המושג 'אנטישמיות' והשימוש בו כקטגוריה כוללת. ציון – רבעון לחקר תולדות ישראל, פ"ב (ג-ד). עמ' 5-28.

בנקיר, ד., גודשטיין, י., מוסה, ג., בן נתן, פ., רות-גרסון, ל., קונפורטי, י., אורן, א., הס, י., ולשם, ל. (1989). שנאת ישראל ואנטישמיות. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה.

גוטוויין, ד. (1997). 'היסטוריוגרפיה חדשה' או הפרטת הזיכרון. בתוך: בין חזון לרוויזיה (עורך: י. ויץ) (עמ' 311-343). ירושלים: מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל.

- גור-זאב, א. (2011). האנטישמיות החדשה. *עיונים בתקומת ישראל*, 21, עמ' 466-512.
- גור-זאב, א. (2004). לקראת חינוך לגלותיות. תל-אביב: רסלינג, עמ' 49-76 (פרק ג: אדוארד סעיד כמחנך).
- הארווי, ד., מנדלקרן, ר., והרלינג, ג. (2015). קיצור תולדות הניאו-ליברליזם. ירושלים: מולד.
- טאגייף, פ. א. (2010). *היודופוביה החדשה*. (מתרגמים: ע. עסיס ול. כהן). ירושלים: ראובן מס.
- לויטרד, ז. פ. (1999). *המצב הפוסטמודרני*. (מתרגמים: ג. אש וא. אזולאי). תל-אביב: הקיבוץ המאוחד.
- פינקלקראוט, א. (2004). *בשם האחר: הרהורים על האנטישמיות שבפתח* (תרגמה שלומית הרן). ירושלים: מרכז שלם.
- יקירה, א. (2007). *פוסט-ציונות, פוסט-שואה: שלושה פרקים על הכחשה, השכחה ושליטת שואה*. תל-אביב: עם עובד ואוניברסיטת תל אביב.
- שפירא, אניטה. (1997). פוליטיקה וזיכרון קולקטיבי - הוויכוח אודות 'ההיסטוריונים החדשים'. בתוך: *בין חזון לרוויזיה (עורך: י. יויץ)*. (עמ' 367-391). ירושלים: מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, 1997.

Aylesworth, G. (2015). Postmodernism. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Spring Edition). Edward N. Zalta (ed.), Retrived on 1/1/2018 from: <<https://plato.stanford.edu/archives/spr2015/entries/postmodernism/>>.

Badiou, A. (2006). *Badiou's Plemics* (Trans. Steve Corcoran). New York: Verso. pp. 157-248.

Harrison, B. (2006). *The Re-Surgence of Anti-Semitism: Jews, Israel and Liberal Opinion*. Lanham: Rowman & Littlefield.

Hirsh, D. (2017). *Contemporary Left Anti-Semitism*. Routledge. pp 135-153

Levy, B. H. *Left in Dark Times* (2008). (trans. B. Moser). New York, NY: Random House. pp. 147-166.

Reisigl, M. and Wodak, R. (2001). *Discourse and Discrimination: Rhetorics of racism and anti-Semitism*. London: Routledge. pp. 1-31. (Ch. 1: 'Race', racism and discourse: an interdisciplinary, historical and methodical overview).

Shapira, A. (2006). Israeli Perceptions of Anti-Semitism and Anti-Zionism. *The Journal of Israeli History*, 25 (1), pp. 245–266

Wistrich, R. S. (1999). Introduction: The Devil, the Jews and hatred of the "Other". (2013). In: R. S. Wistrich. (Ed.). *Demonizing the other: Antisemitism, Racism and Xenophobia*. New York, NY: Routledge, pp. 1-16.

Wolin, R. (2004). *The Seduction of Unreason: The Intellectual Romance with Fascism from Nietzsche to Postmodernism*. Princeton: Princeton University Press